

ОБҐРУНТУВАННЯ СКЛАДУ ТА ЗМІСТУ ПРОЦЕСНИХ ФАКТОРІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

Доценко С. І.¹, Кухаренко О. С.¹, Левченко А. О.²

¹Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка,

²Науково-виробниче об'єднання "Турбоатом"

Для методології декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств АПК визначено склад та зміст процесних факторів технологічної діяльності системи енергетичного менеджменту підприємства.

Постановка проблеми. Рациональному використанню енергетичних ресурсів підприємствами приділяється першочергове значення. Про це свідчать вимоги Закону України "Про енергозбереження" [1], вимоги Енергетичної стратегії України до 2030 року [2], інших нормативних документів. Управління ефективністю використання енергоресурсів у виробничих процесах є стратегічною ціллю, як для економіки держави в цілому, так і для підприємств. Для методології декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств, запропонованій у роботі [3], важливою є задача визначення складу та змісту процесних факторів організаційної діяльності для системи енергетичного менеджменту підприємств АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботі [3] розроблено методологію декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств АПК. Згідно цієї методології до складу процесних факторів (процесів, або аспектів) технологічної діяльності СЕМ віднесено:

- вимірювання характеристики відповідного технологічного процесу який забезпечує організаційну (енергетичну) діяльність підприємства;
- співставлення вимірних характеристик з вимогами до цих характеристик;
- аналіз відповідності характеристик вимогам до цих характеристик;
- формування коригуючих дій по забезпеченню відповідності характеристик вимогам до них;
- реалізація коригуючих дій.

Для їх реалізації можуть бути використані наступні ресурсні фактори організаційної діяльності:

- стратегія;
- політика (місія);
- цілі діяльності;
- задачі діяльності;
- показники діяльності.

На рис. 1 [3] наведено фрагмент декомпозиції площини процесних факторів (процесів) технологічної діяльності СЕМ з визначенням форм процесів (аспектів), форм ресурсних факторів організаційної та технологічної діяльності необхідних для їх реалізації.

Дана методологія потребує подальшого розвитку у напрямку обґрунтування (визначення) змісту процесних факторів технологічної діяльності СЕМ та необхідних для їх реалізації форм ресурсних факторів організаційної та технологічної діяльності.

Мета статті. У зв'язку з цим постає задача визна-

чення змісту форм процесних факторів (процесів) організаційної діяльності СЕМ, а також змісту форм ресурсних факторів необхідних для їх реалізації.

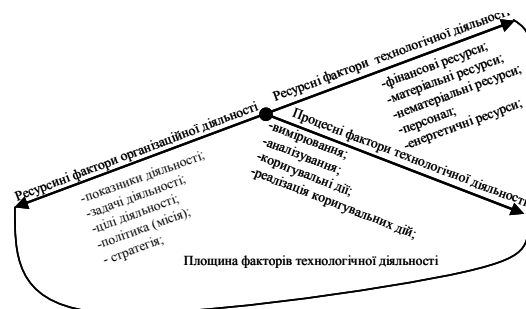

Рисунок 1 – Декомпозиція площини аспектів (процесів) організаційної діяльності

Основні матеріали дослідження. Перш за все, розглянемо існуючі форми процесних факторів (аспектів) технологічної діяльності СЕМ.

У переважній більшості існуючих методологій реалізації процесних факторів технологічної діяльності СЕМ (процесів) застосовується методологія функціонального підходу до визначення складу та змісту процесів технологічної діяльності СЕМ. Відповідний процес розглядається як функція яка підлягає реалізації. Існує також певна часова послідовність їх реалізації. Загально прийнятою формою їх реалізації є форма циклу менеджменту. Найбільш поширеним є цикл менеджменту у формі циклу Демінга – Шухарта.

Модель методології управління якістю за ISO 9001 наведено на рис. 2.

Для таких методологій як:

- управління;
- регулювання (методологія закону України "Про енергозбереження");
- контролювання (енергетичний аудит за ДСТУ 4713:2007;

алгоритми їх реалізації у своїй структурі містять всі або частину функцій циклу менеджменту (циклу Демінга – Шухарта).

Так, за ДСТУ 4472:2005 СЕМ повинна охоплювати такі функції:

- облік та звітність (вимірювання);
- контролювання;
- аналізування;
- регулювання (коригувальні дії);
- планування;

- нормування;
- організування.

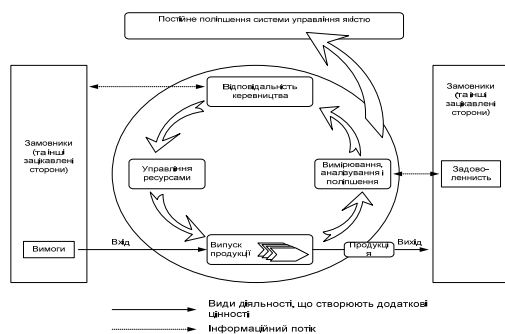

Рисунок 2 – Модель системи управління якістю, що базується на процесному підході

Як правило, вони реалізуються у наведеній вище послідовності. Недоліком такого підходу є неоднозначність визначення змісту функцій. Так, згідно ДСТУ 4472:2005 (пункт 8.8) функція організування повинна передбачати виконання дій щодо:

- забезпечення ефективності функціонування СЕМ;
- забезпечення впровадження енергозберігаючих заходів;
- забезпечення функціонування системи обліку та контролювання витрат ПЕР.

Нами пропонується зміст кожного з процесних факторів (процесів) технологічної діяльності СЕМ визначати виходячи зі складу та змісту відповідного самоорганізаційного або енерготехнологічного процесу стосовно якого здійснюється організація його діяльності. Після визначення змісту самоорганізаційного (енерготехнологічного) процесу, складу ресурсів, сировини та матеріалів, задіяних у ньому, виникає можливість визначення складу та змісту процесних факторів (процесів) технологічної діяльності СЕМ необхідних для реалізації його організування (управління цим процесом).

У роботі [3] до складу ресурсних факторів організаційної діяльності по реалізації процесних факторів (процесів) технологічної діяльності СЕМ віднесено: стратегію, політику (місію), цілі діяльності, задачі діяльності, показники діяльності.

Для кожного з процесних факторів технологічної діяльності СЕМ може бути визначено необхідний ресурсний фактор організаційної та технологічної діяльності.

Першим реалізується процес вимірювання характеристики відповідного самоорганізаційного процесу. Стратегією реалізації цього технологічного процесу пропонується визначити його реалізацію у реальному часі, або у автоматизованому режимі.

Відповідно до цієї стратегії політика діяльності СЕМ по реалізації процесу вимірювання характеристик може бути наступною: забезпечення вимірювання (визначення) рівня ефективності діяльності СЕМ як суб'єкта самоорганізації.

Для реалізації цієї політики можуть бути встановлені наступні цілі вимірювання характеристик самоорганізаційної діяльності СЕМ:

- встановлення складу та змісту характеристик

ефективності самоорганізаційної діяльності СЕМ які підлягають вимірюванню;

- визначення складу та характеристик засобів вимірювання.

Аналогічним чином визначається зміст всіх процесних факторів технологічної діяльності СЕМ по її самоорганізації.

Висновки. 1. Таким чином, методологія декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємства забезпечує встановлення однозначної стратегії, політики, та цілей технологічної діяльності СЕМ по її самоорганізації.

2. Наведений алгоритм визначення змісту процесних факторів технологічної діяльності СЕМ може бути застосованим для встановлення однозначної стратегії, політики, та цілей технологічної діяльності СЕМ.

Список використаних джерел

1. Закон України про енергозбереження (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 30, ст. 283).
2. Енергетична стратегія України на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. N 145-р.
3. Доценко С. І. Методологія декомпозиції змісту організаційних задач енергетичної діяльності підприємств // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, вип. 117. Технічні науки. "Проблеми енергозабезпечення та енергозбереження в АПК України" – Харків: 2011. С. 3-5.

Анотація

ОБОСНОВАНИЕ СОСТАВА И СОДЕРЖАНИЯ ПРОЦЕССНЫХ ФАКТОРОВ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СИСТЕМЫ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА ПРЕДПРИЯТИЯ

Доценко С. И., Кухаренко Е. С., Левченко А. А.

Для методологии декомпозиции содержания организационных задач энергетической деятельности предприятий обоснован состав и содержание процессных факторов технологической деятельности системы энергетического менеджмента.

Abstract

RATIONALE FOR THE COMPOSITION AND CONTENT OF PROCESS FACTORS OF TECHNOLOGY VENTURES ENERGY MANAGEMENT SYSTEM

S. Dotsenko, E. Kukharenko, A. Levchenko

Methodology for decomposition of the contents of the organizational problems of the energy companies justified the content and composition of technological factors of protsesnyh energy management system.